Smaragdne kolesarske poti

Čedad-Tolmin

Lokacija: Cividale (ÄŚedad)
Trajanje: 4,0 - 5,0 h
Dolžina: 45 km
Zahtevnost: 3
Višina izhodišča: 135 m
Najvišja točka: 250 m
Višinska razlika: 350 m
Podlaga: 84% asfalt, 16% makadam, 0% pot

Po glavni od Nadiških dolin, ki povezuje Čedad s Soško dolino, sledimo reki Nadiži in dominantnemu Matajurju, simboloma Beneške Slovenije, na naši desni pa se razkazuje svetišče Stara Gora.

Po glavni od Nadiških dolin, ki povezuje Čedad s Soško dolino, sledimo reki Nadiži in dominantnemu Matajurju, simboloma Beneške Slovenije, na naši desni pa se razkazuje svetišče Stara Gora. Proti toku sledimo manjši in toplejši od obeh smaragdnih rek, ki nas spremljata na celotni trasi, ki še posebej očara kopalce. Na krajevnih oznakah vidimo, da kolesarimo skozi dvojezično območje s strnjeno slovensko skupnostjo. Z izjemo nekaj zelo kratkih odsekov je etapa praktično ravninska, saj se nikoli ne oddalji od obeh rek. Odsek okrog nekdanjega mejnega prehoda v soteski med Mijo in Matajurjem je najbolj redko poseljen, a zato z gozdovi in divjimi živalmi najbolj bogat predel na trasi. V višje ležečih vaseh, ki jih je prizadelo izseljevanje, se danes kljub temu še vedno praznuje »burnjak«, praznik kostanja.

Iz starega mestnega jedra Čedada poiščemo kolesarsko pot nad Nadižo na levem bregu do naselja Pri Mostu, kjer zamenjamo rečno stran in kolesarimo skozi vasi Dolenji Barnas, Španjud, Bijače in Laze, vmes pa se nam z vrha priključi povezava čez Breginjski kot z odcepom za Landarsko jamo. Na nasprotnem bregu se nahaja Špeter, ki je s svojo dvojezično šolo in Beneškim muzejem kulturni center Beneških Slovencev. Za prečkanje nekdanjega mejnega prehoda na Robiču moramo na glavno cesto zapeljati v Logu. Na isti relaciji Čedad-Kobarid je nekdaj že vozil vlak, a je bila proga nato ukinjena, danes pa o tem pričajo le redki ostanki

trase in postaja v Štupici. V teh nekaj kilometrih smo zapustili Furlansko obmorsko nižino in se zatekli ob vznožje visokih alpskih vrhov, pot pa nam lepo kažeta Matajur in Krn.

Na slovenski strani pred vasjo Robič nas pričakajo tolmuni Nadiže, urejeni za kopanje, za vasjo pa zavijemo z glavne ceste na pot čez Kobariško blato. Na tem mestu se poslovimo od Nadiže in se stisnjeni tesno pod Matajur skozi vasi Sužid in Svino po urejeni makadamski kolesarski poti v Kobaridu priključimo Soči. Ta nas s svojo znano veduto cerkvice sv. Antona in italijanske kostnice ter Krna v ozadju že od daleč nagovarja, da si privoščimo daljši postanek. Tudi vasi pod Krnom ali pa zgornji tok reke Soče z Bovcem so zagotovo vredni ogleda, za njihov obisk pa se lahko odločimo pri Napoleonovem mostu v soteski Soče. Naša pot se preprosto priključi njenemu toku do Tolmina, tako da ji sledimo skozi vasi na njenem levem bregu.

Mimo vasi Ladra nas še spremlja pogled na Krnsko pogorje, ujeti pa smo še med greben Kolovrata na drugi strani, kjer so se odvijale krvave soške bitke v 1. svetovni vojni. V vasi se lahko odločimo za manjši vzpon in obisk cerkvice sv. Lovrenca z grobom pesnika Simona Gregorčiča in razgledom na Sočo. Naprej sledimo reki skozi vasi Kamno in Volarje, v vasi Gabrje pa se po želji lahko odločimo tudi za traso pohodniške poti Alpe-Adria. Pred prihodom v Tolmin, nad katerim kraljujejo ostanki gradu, lahko z manjšim ovinkom obiščemo še Tolminska korita, tako da v Doljah zavijemo levo v Zatolmin. Iz korit pa se v Tolmin odpravimo naravnost mimo pokopališča iz 1. svetovne vojne na Ločah in s tem opravimo del krožne poti okoli mesta.